

**Тұрақты даму бойынша 2025 жылға арналған
ЕСЕП**

Қарағанды

Кіріспе	Ошибка! Закладка не определена.
1. Позциялау және серіктестік (экономикалық құраушы)	4
2. Экологиялық тұрақтылық.....	8
3. Әлеуметтік тұрақтылық	12
3.1 Жауапты практикалар.....	12
3.2 Әлеуметтік-тәрбие жұмысы.....	13
3.3 Жобалар мен кейстер.....	15
4. Білім және зерттеулер	17
4.1 Халықаралық ынтымақтастық.....	18
4.2 «Жасыл» және тұрақты ғылыми жобаларды іске асыру	23
4.3 Бастамаларды қолдау.....	21
4.4 Ғылым, өндіріс және білім беруді біріктіру.....	25
Қорытынды.....	Ошибка! Закладка не определена.

Кіріспе

Өз қызметінде «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ өзінің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік салаларға әсерін сезіне отырып, тұрақты даму қағидаттарын ұстанады. Университет ұзақ мерзімді тұрақтылықты қамтамасыз ету, ресурстарды ұтымды пайдалану және қоғамның өмір сүру сапасын жақсартуға ықпал ету үшін жұмысты құруға тырысады.

Даму стратегиясының негізінде барлық мүдделі тараптар – қызметкерлер, студенттер, серіктестер және қоғам алдындағы жауапкершілік жатыр. Университет сенімді нығайтуға, процестердің ашықтығын арттыруға және ESG қағидаттары негізінде басқарудың заманауи тәсілдерін енгізуге ұмтылады.

Университеттің тұрақты дамуының мақсаты – қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету, ықтимал тәуекелдерді азайту және экологиялық, әлеуметтік және басқару стандарттарын (ESG) күнделікті тәжірибеге біріктіру арқылы инвестицияларды тарту. Осы қағидаттарды іске асыру БҰҰ-ның (ТДО) Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді және жауаптылықтың артуы үшін жағдайлар қалыптастырады.

Университет экономикалық мүдделер, әлеуметтік миссия және экологиялық қауіпсіздік арасындағы тепе-теңдікті қамтамасыз етеді, осылайша оның қызметінің ұзақ мерзімді құндылығы мен инвесторлардың сенімін арттырады. Университеттің тұрақты даму жүйесі үш бағытты қамтиды: экономикалық, экологиялық және әлеуметтік.

Экономикалық бағыт процестердің тиімділігін арттыруға, ресурстарды ұтымды пайдалануға, инновацияларды дамытуға, заманауи технологияларға инвестициялар салуға және университеттің қаржылық тұрақтылығын нығайтатын еңбек өнімділігін арттыруға бағытталған.

Экологиялық бағыт қоршаған ортаға әсерді азайтуға, энергия және ресурс үнемдеу технологияларын енгізуге, экологиялық менеджментті жақсартуға, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалануға және қалдықтарды қайта өңдеу жүйелерін дамытуға бағытталған.

Әлеуметтік бағыт университеттің қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау, қызметкерлердің денсаулығына қамқорлық жасау, лайықты жалақы деңгейін қамтамасыз ету, кәсіби дамуды қолдау, әлеуметтік және білім беру бастамаларын іске асыру, сондай-ақ қайырымдылық және волонтерлік жобаларға қатысу жөніндегі міндеттемелерін көрсетеді.

Әрбір бағыт бойынша қызмет нәтижелерінің тұрақты мониторингі университетке тәуекелдерді уақтылы анықтауға, оларды азайту үшін шаралар қабылдауға және мүдделі тараптар үшін ықтимал жағымсыз салдардың алдын алуға мүмкіндік береді.

1. Позициялау және серіктестік (Экономикалық құраушы)

Қазақстан Республикасының Үкіметі Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті арқылы әрекет ете отырып, Қоғамның құрылтайшысы қызметін атқарады. Жалғыз акционер және салалық уәкілетті орган Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі (ҚР ҒЖБМ) болып табылады, ол акциялардың 100%-ын иеленуді және пайдалануды жүзеге асырады.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ жалпы ауданы 17,13 га болатын 14 жер учаскесін жалға алуда.

2025 жылы университеттің табысы 2024 жылмен салыстырғанда артып, **12 467 451,47 мың** теңгеге жетті, бұл қаржылық өсудің тұрақты оң динамикасын растайды.

Бәсекелестік позицияларды талдау және рейтингтік бағалау

2025 жылы Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті UI GreenMetric World University Ranking 2025 әлемдік «жасыл» университеттер рейтингіне қайта қатысты, ол жоғары оқу орындарының экологиялық инфрақұрылымды дамытуға, орнықты даму қағидаттарына және қоршаған ортаны қорғауға бейілділігін бағалайды. Рейтинг қорытындысы бойынша университет әлемде 1278-ші, ал Қазақстанның жоғары оқу орындары арасында 18-ші орынға ие болып, өткен жылмен салыстырғанда көрсеткіштердің айтарлықтай жақсарғанын көрсетті.

Университет өзінің бәсекеге қабілеттілігін ұлттық және халықаралық деңгейде жүйелі түрде талдайды. Тиімділікті бағалау түлектердің сұранысына, студенттер мен оқытушылардың қанағаттанушылығына, сондай-ақ талапкерлерді қабылдау динамикасына мониторингті қамтиды.

QS World University Rankings (QS WUR) нұсқасы бойынша 2025 жылы университет **851+**, ал **QS Asia University Rankings** аймақтық рейтингінде – **251-орын** алды.

Қазақстандық аккредиттеу агенттіктері жүргізетін ұлттық институционалдық рейтингтер мен білім беру бағдарламаларының рейтингтерінде университет дәстүрлі түрде көшбасшы орынға ие. Мәселен,

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

2025 жылғы «Атамекен» ҰҚП рейтингінің деректері бойынша 29 білім беру бағдарламасының **23-і ТОП-10-ға** кірді. Оқытудың үш деңгейі бойынша барлық **50 бағдарлама** Тәуелсіз аккредиттеу және рейтинг агенттігінің (ТАРА) рейтингтерінде жүлделі орындарға ие болды.

Ғылыми-зерттеу қызметі және инновациялар

Университет кластерлік тәсілге сүйене отырып, ғылыми-зерттеу әлеуетін дәйекті түрде дамытуда. Негізгі назар іргелі және қолданбалы зерттеулерді әзірлеуге, сондай-ақ инновациялық шешімдерді енгізуге бағытталған.

ҒЗЖ барысы мен нәтижелері туралы ақпарат университеттің ресми сайтында жарияланады, онда оқытушылар мен студенттердің негізгі ғылыми бағыттары, инновациялық жобалары мен жетістіктері ұсынылған. Сонымен қатар, семинарлар, магистранттар мен докторанттардың ғылыми әзірлемелерінің конкурстары, студенттік конференциялар және жобалық қызмет бойынша консультациялар үнемі өткізіліп тұрады.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл

Университет тұрақты дамудың маңызды элементі ретінде қарастыра отырып, стейкхолдерлермен жауапты және ұтымды өзара әрекеттесу принциптерін ұстанады.

Өзара іс-қимылды жүйелеу үшін Корпоративтік басқару кодексінің 19-параграфының 173-174-тармақтарына сәйкес әзірленген **мүдделі тараптардың картасы** жасалды. Бұл құрал коммуникацияларды тиімді басқаруды қамтамасыз етеді және мүдделер тепе теңдігін сақтайды.

Университеттің негізгі стейкхолдерлеріне мыналар жатады:

- ҚР ҒЖБМ – жоғары білім және ғылым саласындағы мемлекеттік саясатты қалыптастыратын стратегиялық акционер;

- кәсіпорындар мен жұмыс берушілер – тәжірибеге бағытталған бағдарламалар мен бірлескен зерттеулерді іске асыру бойынша серіктес;
- профессорлық-оқытушылар құрамы мен қызметкерлер – білім беру процесінің сапасын анықтайтын негізгі кадрлық ресурс;
- студенттер, магистранттар, докторанттар және талапкерлер – білім беру қызметтерінің негізгі мақсатты аудиториясы;
- кәсіподақ ұйымдары – әлеуметтік тұрақтылық пен еңбек құқықтарын қорғауды қамтамасыз етеді;
- мемлекеттік органдар, инвесторлар, жергілікті қоғамдастықтар, ҮЕҰ және жеткізушілер – әлеуметтік және инновациялық жобаларды іске асырудағы әріптестер.

Халықаралық стандарттар

Мүдделі тараптарды айқындау және олармен өзара іс қимыл жасау кезінде университет халықаралық стандарттарға бағдарланады: AA1000 (Stakeholder Engagement Standard 2011), ISO 26000 (Әлеуметтік жауапкершілік жөніндегі басшылық), сондай-ақ принциптер GRI (Global Reporting Initiative). Осы стандарттар шеңберінде стейкхолдерлермен өзара әрекеттесу тұрақты дамудың негізгі элементі ретінде қарастырылады.

Тұрақты даму қағидаттарын енгізу нәтижелері

Тұрақты даму қағидаттарын енгізу мынадай нәтижелерге қол жеткізуге бағытталған:

1. Инвестиция тарту-тұрақты даму университеттің инвестициялық тартымдылығын арттырады.
2. Басқару тиімділігін арттыру – экологиялық және әлеуметтік аспектілерді басқару шешімдеріне біріктіру тәуекелдерді азайтады және жоспарлау көкжиегін кеңейтеді.
3. Беделді нығайту – тұрақты тәжірибелерді дамыту серіктестер тарапынан оң имидж мен сенімді қалыптастырады.
4. Мүдделі тараптардың адалдығының артуы – еңбек пен дамудың қолайлы жағдайларын жасау қызметкерлер мен студенттердің қатысуын арттырады.
5. Тиімділікті арттыру – заманауи технологиялар мен инновацияларды енгізу университеттің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал етеді.

Ақпараттық ашықтық

Ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында университеттің ресми сайтында тұрақты даму мәселелеріне арналған жеке бөлім құрылды. Онда іске асырылып жатқан жобалар, серіктестік бастамалар және экономикалық, әлеуметтік және экологиялық салалардағы тиімділік көрсеткіштері туралы деректер бар.

Университет ▾

Білім ▾

Ғылым ▾

Ректор блогы

Пошта

Талапкер

LMS жүйесі ▾

Kazakh

Тұрақты даму орталығы

Орталық туралы

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті БҰҰ-ның тұрақты даму саласындағы күн тәртібін белсенді қолдайды және өзекті жаһандық сын-қатерлерді шешуде өз үлесін қосуға ұмтылады. Университет білім беру ортасында тұрақты даму мәдениетін дамытады және жыл сайын оқу, ғылыми зерттеулер, қоғамдық бастамалар, әлеуметтік жауапкершілік және өндірістік қызмет арқылы тұрақты даму мақсаттарына жету үшін күш-жігерін кеңейтеді. Денсаулық пен әл-ауқатты нығайту, қолжетімді және сапалы білім беру, гендерлік теңдікті ілгерілету және теңсіздікті азайту, экологиялық тұрақты кампусты дамыту, ресурстарды ұтымды пайдалану, су ресурстарын басқару және жергілікті қауымдастықтардың тұрақты дамуы мәселелеріне ерекше назар аударылады. Сонымен қатар, университет өз қызметкерлерінің инновациялары мен кәсіби дамуын қолдау арқылы елдің экономикалық өсуіне ықпал етеді.

- Орталық «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ-та Тұрақты даму мақсаттарының идеяларын ілгерілету және оларды іс жүзіне асыру үшін құрылды.
- Орталық ESG мақсаттарын іске асыру. БҰҰ ТЛМ ілгерілетуге ықпал ету бойынша жұмыс жүргізіледі

Іздеу

Іздеу...

Ізд

Пайдалы сілтемелер

- » Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет
- » Әдеп бойынша кеңес
- » Қоғамдық қабылдау ҚарТУ
- » Тәуекелдерді басқару және іш. бақылау
- » Виртуалды Мұражай
- » Кітапхана ұсынады
- » WIFI KSTU
- » ҚарМТУ қызметкерлерінің Файлдық серверді қолдануы бойынша нұсқау
- » Серіктес сайттары
- » ҚарМТУ сайтына материал жариялау
- » Пайдалы сілтемелер
- » Экран дикторы

2. Экологиялық тұрақтылық

Өз қызметінің ерекшелігіне байланысты Университет қоршаған ортаға айтарлықтай тікелей әсер етпейді. Негізгі тұтынылатын ресурстар – электр энергиясы, жылу энергиясы және су.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ артық тұтынуды азайтуға және теріс экологиялық әсерді барынша азайтуға ұмтыла отырып, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану саясатын дәйекті түрде іске асыруда. Осы мақсаттарға қол жеткізу үшін Университет энергияны үнемдейтін технологияларды енгізеді, суды тұтынуды азайту бойынша шаралар қабылдайды, сондай-ақ электрондық құжат айналымы жүйесін белсенді енгізу арқылы қағаз шығынын азайтады.

Даму бағыттарының бірі «жасыл кеңсе» тұжырымдамасын енгізу болып табылады, оның маңызды құрамдас бөлігі қызметкерлер мен студенттердің экологиялық мәдениеті мен хабардарлығын арттыруға бағытталған ақпараттық-ағарту науқандарын жүргізу болып табылады.

Университет сонымен қатар кампус аумағын абаттандыру және көгалдандыру бойынша іс-шараларды жүзеге асырады, мүмкіндігі шектеулі және ерекше қажеттіліктері бар адамдарды қоса алғанда, білім алушылар мен қызметкерлердің барлық санаттары үшін қолайлы және қолжетімді ортаны құруға ерекше назар аударылады.

Тұрақты даму саясатын іске асыру шеңберінде университет климаттың өзгеруімен күресуге және экологиялық жауапкершілікті арттыруға бағытталған іс-шараларды белсенді түрде енгізуде. Университет климаттың өзгеруі, энергия тиімділігі және табиғатты ұтымды пайдалану саласында **ғылыми зерттеулер** жүргізеді, сондай-ақ студенттердің экологиялық ойлауын қалыптастыруға бағытталған **білім беру бағдарламаларын** іске асырады.

Жыл сайын жасыл кеңістікті ұлғайту және қалалық ортаның сапасын жақсарту мақсатында студенттерді, оқытушылар мен қызметкерлерді біріктіретін **ағаш отырғызу науқаны** өткізіледі.

Сонымен қатар, университет климаттың өзгеруі, төмен көміртекті экономикаға көшу және тұрақты технологияларды енгізу мәселелерін

талқылауға бағытталған өңірдегі кәсіпорындармен **конференциялар, дөңгелек үстелдер мен диалог алаңдарын** ұйымдастырады. Бұл бастамалар экологиялық жауапкершілік мәдениетін қалыптастыруға және университеттің Тұрақты даму мақсаттарына (ТДО), атап айтқанда – 13 «Климаттың өзгеруіне қарсы күрес» Мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесін нығайтуға ықпал етеді.

2025 жылғы 6 қазанда университет өкілдері Қарағанды қаласының Экологиялық мұражайында өткен **«Білім беру және климаттың өзгеруіне бейімделу»** халықаралық бағдарламасының офлайн-сессиясына қатысты. Қатысушылар тұрақты қалалық инфрақұрылымды дамыту, биоәртүрлілікті сақтау және баламалы энергия көздерін пайдалану бойынша идеяларды ұсынды. Сессия климаттық тәуекелдер мен бейімделу стратегияларын интерактивті талқылауды қамтыды.

Кампустың экожүйесі

2025 жылы университет білім беру процесінің сапасын арттыруға, студенттердің тұру және бос уақытын жақсартуға бағытталған инфрақұрылымын табысты дамытуды және жетілдіруді жалғастыруда. 2024 жылы басталған барлық жобалар толығымен іске асырылды және белсенді жұмыс істеуде.

Бүгінгі таңда университетте мына салалар табысты жұмыс істеуде:

- Студенттік бастамалар мен көшбасшылық қасиеттерді дамыту алаңына айналған «Жас Орда» қауымдастығының жастар орталығы.

- «Мейірім» жастар денсаулық орталығы, онда студенттер денсаулық және әл-ауқат мәселелері бойынша кеңестер мен қолдау алады.

- Медиа контент құруды және білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамытуды қамтамасыз ететін телестудия.

- Дене шынықтыру және спортпен шұғылдануға барлық жағдай жасайтын заманауи спорт орталығы мен спорт залы.

Студенттердің, оқытушылар мен қызметкерлердің білім беру ортасы мен университет қызметтерін жақсарту жөніндегі идеяларын жинауға және жүзеге асыруға бағытталған **STU BANK IDEA** платформасы белсенді жұмыс істеді жалғастыруда. Барлық ұсыныстар университеттің басқару деңгейінде қаралады, ал ең жақсылары сәтті енгізілуде.

Осы бастамалардың арқасында университет одан да ыңғайлы, қауіпсіз және студенттердің дамуына бағытталған.

Университетте студенттер мен жас ғалымдардың бірлескен бастамасы – **Print Box** жобасы іске асырылды. Жоба студенттерге кез-келген уақытта қажетті материалдарды оңай басып шығаруға мүмкіндік береді, бұл уақытты үнемдеуге және оқу процесін оңтайландыруға көмектеседі. Print Box терминалдары оқу ғимараттарында, сондай-ақ студенттік жатақханада орнатылған.

Сондай-ақ, 2025 жылы ерекше қажеттіліктері бар адамдар үшін қол жетімді ортаны құруға ерекше назар аударылды. Университетте білім алушылар мен қызметкерлердің барлық санаттары үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етуге бағытталған іс-шаралар кешені іске асырылды.

Бүгінгі таңда қол жетімді нысандардың жалпы

саны:

- Мүгедектерге арналған тұрақ орындары – 8;
- Мүмкіндігі шектеулі азаматтарға арналған дәретхана бөлмелері – 6;
- * Мүгедектерге арналған функциялары бар лифттер – 5 құрайды.

2025 жылы Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің аумағында Қазақстан қалаларын көгалдандыруға және қолайлы экологиялық орта құруға бағытталған «**Жасыл аллея**» экологиялық акциясы өтті. Бастама аясында университет аумағында 100 ағаш отырғызылды. Акция табиғатқа ұқыпты қараудың және университеттің аймақтың экологиялық жағдайын жақсартуға қосқан үлесінің символына айналды.

Университетте «Таза Қазақстан» акциясы аясында пайдаланылған батареяларды жинауға арналған контейнерлер орнатылды, бұл экологиялық бастаманы қолдауға және қоршаған ортаға теріс әсерді азайтуға ықпал етеді.

Университеттің инфрақұрылымын дамыту және жатақханалардағы тұрмыстық жағдайларды жақсарту бойынша жұмыстар тұрақты негізде жүргізілуде, тоңазытқыштар мен Тұрмыстық техника орнатылды, әр қабаттағы асүйлер микротолқынды пештермен, пештермен және пештермен жабдықталды, автоматты кір жуғыш машиналар мен кептіргіштер орнатылды.

Жұмсақ және корпустық жиһаз өндірісі, пластикалық терезелер жасау, пердешелер жасау бойынша жеке цехтардың жабдықтары жаңартылуда, полиграфиялық өнімдерді өндіру бойынша баспа-көбейту шеберханасы бар, сондай-ақ перделер мен төсек-орындарды тігу бойынша цех бар.

Қасбеттерді, инженерлік жүйелерді, оқу аудиторияларын жаңартуды, сондай-ақ студенттік жатақханаларды жаңғыртуды қамтитын барлық оқу ғимараттарына күрделі жөндеу жүргізілді.

Білім беру ортасының қолайлылығы мен қолжетімділігін арттыруға бағытталған осы кешенді іс-шараларды іске асыру студенттердің оқу және тұру жағдайларын едәуір жақсартуға, сондай-ақ білім алушылардың барлық санаттары үшін инфрақұрылымның қолжетімділігін қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

3. Әлеуметтік тұрақтылық

3.1 Жауапты практикалар

Университеттің әлеуметтік тұрақтылығы жауапты еңбек және іскерлік практиканы білдіреді.

Жауапты еңбек практикасы қызметкерлерге университет қызметінің нәтижелілігіне тікелей әсер ететін негізгі құндылық және негізгі ресурс ретінде қарауды көздейді.

Университет өз қызметкерлерімен еңбек қатынастарын заңдылық қағидаты және қызметкерлердің жалпыға бірдей танылған еңбек құқықтарын сақтау негізінде құрады. Жауапты еңбек практикасын іске асыру шеңберінде университет ПОҚ сараланған төлем жүйесі сияқты ынталандыру жүйелерін, сондай-ақ стратегиялық көрсеткіштерге қол жеткізгені үшін кафедра меңгерушілері мен декандарын ынталандыруды көздейтін кешенді даму бағдарламасын енгізу арқылы өз қызметкерлерін тұрақты негізде қолдайды. Сондай-ақ, қызметкерлер кәсіподағы тарапынан үлкен жұмыс жүргізілуде, тұрақты негізде жолдамалар, мәдени-бұқаралық іс-шараларға билеттер бөлінеді, барлық қызметкерлер жаңа жылға, сондай-ақ 8 наурыз және 7 мамырда сыйлықтар алады. Университет қызметкерлері күніне арналған іс-шаралар өткізіледі.

Университет өз қызметін жүзеге асырған кезде тең мүмкіндіктер беру қағидатын басшылыққа алады және өз қызметкерлерін жұмысқа қабылдау, еңбекақы төлеу, оқуға қолжетімділік беру, лауазымын жоғарылату, жынысы, нәсілі, тілі, діни, саяси және басқа да сенімдері, азаматтығы, ұлттық немесе әлеуметтік шығу тегі сияқты негіздер бойынша жұмыстан шығару кезінде кемсітуге жол бермейді. мүмкіндіктер. Университет құрылымдық бөлімшелердің басшылық лауазымдарындағы **әйелдердің кемінде 30% үлесін** қамтамасыз ете отырып, білім беру, ғылыми және әкімшілік қызметтің барлық салаларында қыздар мен әйелдерге қатысты кемсітушілікке жол бермеу саясатын енгізді және дәйекті түрде сақтайды.

Университет жұмыс орындарында қызметкерлердің еңбегін дұрыс ұйымдастыруды қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдайды және осы саладағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауға ұмтылады.

Жауапты іскерлік практика тұрақты даму қағидаттарының бірі болып табылатын сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік сияқты маңызды құрамдас бөлікті қамтиды. Сыбайлас жемқорлық университеттің Жалғыз акционерге, инвесторларға, басқа мүдделі тараптарға және жалпы қоғамға жасаған құнын бұзады.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ кез келген көріністерінде сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік жариялайды. Сыбайлас жемқорлық істеріне тартылған лауазымды адамдар мен қызметкерлер заңдарда көзделген тәртіппен жұмыстан шығарылуға және жауапқа тартылуға жатады; қоғамдағы ішкі бақылау жүйелері оның ішінде

сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға жол бермеуге, олардың алдын алуға және анықтауға бағытталған шараларды қамтуға тиіс; қоғам сыбайлас жемқорлықпен күресте олардың хабардар болуын арттыру үшін мүдделі тараптармен диалогты дамытады.

Университет сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы ұстанады, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтайды, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттар мен тәжірибелерді енгізеді және қолдайды. Университетте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша лауазымды тұлғалардың, қызметкерлердің, мүдделі тараптардың хабардарлығы тұрақты негізде артады және қызметкерлерді оқыту жүргізіледі.

Университет Ккері байланыс тетіктерін енгізді, ол арқылы Қоғамның лауазымды тұлғалары, қызметкерлері мен контрагенттері, сондай-ақ жеке және заңды тұлғалар кез келген лауазымды тұлға, қызметкер; университеттің лауазымды адамы, қызметкері, контрагентінің өкілі жасаған ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы мәліметтер бере алады. Университет шенеуніктері мен қызметкерлері мүдделер қақтығысынан босатылған ашық, уақтылы және барабар шешімдер қабылдауға жауапты.

3.2 Әлеуметтік-тәрбие жұмысы

Қарағанды техникалық университетінде білім алушылардың кәсіби дамуы, жеке басын қалыптастыру және шығармашылық әлеуетін ашу үшін тиімді жүйе құрылған. Әлеуметтік-тәрбие жұмысы құқық бұзушылықтардың алдын алуға, парасаттылық пен салауатты өмір салтын қалыптастыруға, жатақханаларда тұру мен бос уақытты ұйымдастыруға, студенттік өзін-өзі басқаруды, еріктілер мен пікірталас қозғалысын дамытуға бағытталған.

Студенттердің патриоттық тәрбиесін күшейту, рухани-адамгершілік, мәдени-эстетикалық деңгейін арттыру мақсатында жатақханалардың студенттік кеңестері мен «Жас Орда» жастар қауымдастығы жастар саясаты департаментімен бірлесіп спорттық - мәдени іс-шаралар, дөңгелек үстелдер, тренингтер, дәрістер, конкурстар өткізеді.

Студенттердің ар-намысы мен парасаттылығын қалыптастыру мақсатында 2025 жылғы 25 шілде мен 30 тамыз аралығында университет басшылығы «Жас Орда» жастар бірлестігінің «Aquiet» қайырымдылық ұйымымен бірлесіп, Әбілқас Сағынов атындағы картаны жыл сайын «Мектепке жол» қайырымдылық акциясын өткізді. Акция аясында көп балалы отбасылардың балаларына көмек көрсетілді: оларға рюкзактар, мектеп керек-жарақтары, сондай-ақ бантиктер мен галстуктар табысталды.

Патриоттық тәрбиені күшейту, студенттердің рухани-адамгершілік, мәдени-эстетикалық деңгейін арттыру мақсатында жатақханалардың студенттік кеңестері және «Жас Орда» жастар қауымдастығы жастар саясаты департаментімен бірлесіп жыл сайын спорттық - мәдени іс-шаралар, дөңгелек үстелдер, тренингтер, дәрістер, конкурстар өткізеді.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде студенттердің академиялық, зерттеу және әлеуметтік белсенділігін ынталандыру үшін бірқатар көтермелеу шаралары қарастырылған. Жыл сайын әр семестрдің қорытындысы бойынша ғылым және жоғары білім министрлігі бөлген квота негізінде студенттерге ҚР Президенті бекіткен стипендиялар тағайындалады.

Әбілқас Сағынов атындағы стипендия тағайындалды. 2024-2025 оқу жылында 50 стипендия қарастырылған. Әр айдың соңында сілтеме бойынша стипендияға өтінімдер қабылданады. Стипендияны тағайындау Басқарма Төрағасы – Ректордың бұйрығымен Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ стипендия тағайындау жөніндегі комиссияның шешімі негізінде жүзеге асырылады. Комиссия отырыстары ай сайын өтеді, онда бір айда орындалған үміткерлердің жұмысы туралы есептер қаралады. Стипендия оқу жылы ішінде қыркүйектен маусымға дейін үміткерлер қызметінің нәтижелері бойынша әр ай ішінде тағайындалады.

2021 жылғы 16 сәуірде өткен «Әлімхан Ермеков және қазақстандық мемлекеттіліктің қалыптасуы» халықаралық ғылыми-практикалық онлайн-конференциясының қарарына сәйкес ЖОО студенттері үшін белсенді қоғамдық-саяси қызметі, жаратылыстану және гуманитарлық ғылымдар саласындағы жетістіктері және үздік үлгерімі үшін Әлімхан Ермеков атындағы стипендия тағайындалды. Стипендия әр семестрде тағайындалады.

2025 жылдың маусымында Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күніне орай бүкіл әлем бойынша түрлі экологиялық және мәдени-ағарту іс-шаралары өтті. Осы бастама аясында Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің «Кеніштік аэрология және еңбекті қорғау» (КАЖЕК) кафедрасы Инновациялық технологиялар колледжінің студенттерінің қатысуымен тақырыптық іс-шара ұйымдастырды. Өткізілген

іс-шара студенттердің экологиялық мәдениетін қалыптастыруға, тұрақты даму және табиғатқа ұқыпты қарау мәселелеріне қызығушылығын дамытуға ықпал етті.

Университетте жыл сайын бірінші курс студенттері арасында «STU Talents» таланттар байқауы, «STU Vibe» спорттық-сауықтыру квест марафоны, «Зияткер» зияткерлік ойыны, «Әз-Наурыз» ұлттық дәстүрлер мен спорттық ойындар байқауы, «Zhas Wave 2025» студенттік активтің күзгі көшпелі мектебі, «STU sultany men suluу» сұлулық пен таланттар байқауы өткізіледі, салтанатты жиындар мен концерттер, спорттың әртүрлі түрлері бойынша спартакиадалар, дөңгелек үстелдер, семинарлар, кәсіпте табысты адамдармен және түлектермен кездесулер, экскурсиялар, дебаттық турнирлер және т.б. іс-шаралар студенттердің зияткерлік, мәдени, кәсіптік және физикалық дамуына ықпал етеді, университеттің басқару органдарында олардың мүдделерін қорғайды және қазақстандық патриотизмді қалыптастыруға және мәдени дәстүрлерді құрметтеуге ықпал етеді.

Айта кету керек, «Jas Orda» жастар қауымдастығының «Aqniет» жастар қайырымдылық ұйымы спорт орталығының белсенділерімен бірлесіп факультеттер арасында қайырымдылық футбол турнирін өткізді. Акция аясында студенттер өздерінің ең жақсы қасиеттерін – достық, ұйымшылдық және белсенді азаматтық ұстанымдарын көрсетті. Жиналған барлық қаражат Смағұлов Несіпбектің анасына оны емдеуге жіберілді (диагноз: Даун синдромы).

3.3 Жобалар мен кейстер

Университет академиялық адалдықты бақылау және алдын алу тетіктерін енгізді, соның ішінде:

- Барлық ғылыми жұмыстар үшін міндетті плагиатқа қарсы жүйе.
- Ғылыми зерттеулер мен жарияланымдардың дұрыстығын бақылайтын зерттеу этикасы жөніндегі комиссия.

- Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің мониторингімен және академиялық бұзушылықтардың алдын алумен айналысатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет.

Университет стратегиясының маңызды қыры адалдық, ашықтық және кәсібилік қағидаттарына негізделген академиялық мәдениетті дамыту болып табылады. Осы саясат аясында:

- Барлық оқу бағдарламаларына енгізілген академиялық адалдық бойынша білім беру курстары.

- Студенттердің, оқытушылар мен қызметкерлердің хабардарлығын арттыруға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы семинарлар, кураторлық сағаттар, тренингтер мен дөңгелек үстелдер өткізу.

- Академиялық тәртіпті бұзушылықтар мен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін қарастыратын Әдеп жөніндегі кеңестің жұмысы жүзеге асырылуда.

Сауалнамаға сәйкес білім алушылар білім беру бағдарламаларының сапасын бақылау деңгейіне қанағаттанды. Университет білім алушылардың, оқытушылар мен қызметкерлердің кері байланысын талдай отырып, жыл сайынғы қанағаттану мониторингін жүргізеді. Әлеуметтік сауалнамалар нәтижелерін талдаудың дұрыстығын ішкі аудит қызметі растайды.

Университет институционалдық және операциялық қызмет деңгейлерін қамтитын тәуекелдерді басқарудың өзіндік бірегей кешенді тәсілін әзірледі. Деректерді жинау ішкі аудит негізінде, мүдделі тараптардың сауалнамасы және нормативтік өзгерістердің мониторингі негізінде жүзеге асырылады.

Тіркеуді, PESTEL талдауын, тәуекел картасын және автоматтандырылған жүйені қамтитын тәуекелдерді анықтау механизмі қауіптерді болжауға, олардың әсерін азайтуға және тұрақтылықты арттыруға мүмкіндік береді. Барлық тәуекелдер жыл сайын Қоғамның Тәуекелдер портфеліне кіретін өзектендірілетін тәуекелдер тізілімінде көрсетіледі.

Тәуекел портфелінің бірегейлігі университеттің микро және макроортасын терең пысықтаумен қамтамасыз етіледі. Осылайша, макроорта факторларын талдау үшін PESTEL-талдау жүргізу шеңберінде ынтымақтастық бағыттары бойынша стейкхолдерлер топтары тартылды.

Тәуекелдер тізілімін қалыптастыру тәуекелдерді басқарудың автоматтандырылған жүйесінде (бұдан әрі – ТБАЖ) тәуекелдер иелері ұсынған деректер және олардың туындауының ықтимал ортасын талдау арқылы тәуекелдерді сәйкестендіруге мүмкіндік беретін көп факторлы SWOT-талдау арқылы қоршаған ортаны талдау негізінде жүргізіледі.

4. Білім және зерттеулер

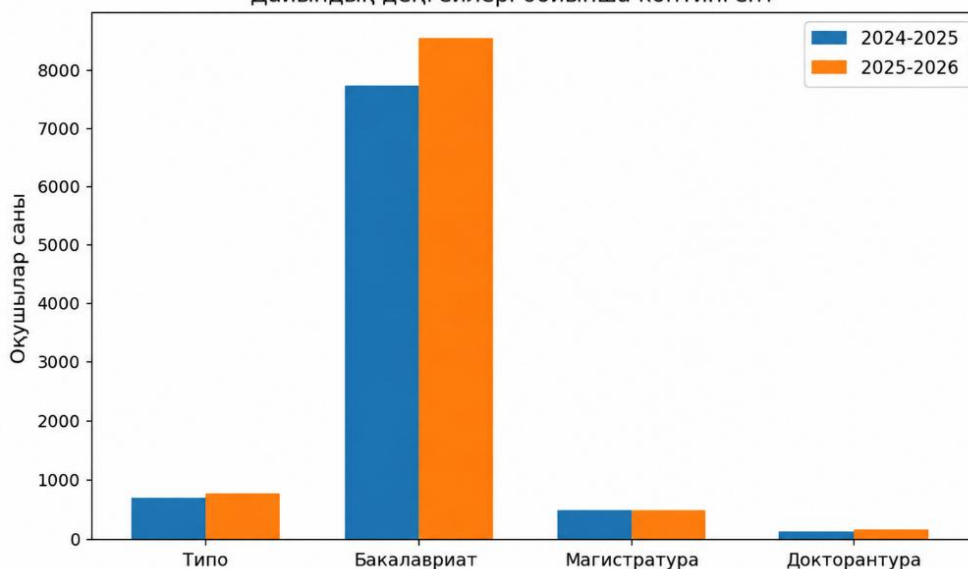
Ә. Сағынов атындағы ҚарТУ білім беру қызметі кадрларды даярлаудың үш деңгейлі жүйесі бойынша жүргізіледі: бакалавриат – магистратура – докторантура (PhD) мемлекеттік және орыс тілдерінде күндізгі оқу нысаны бойынша. Университеттің білім беру қызметімен айналысуға лицензиясы бар.

Қазіргі уақытта запастағы офицерлер мен сержанттардың 16 әскери-есептік мамандықтарын қоса алғанда, өзекті білім беру бағдарламалары бойынша мамандар даярлау жүзеге асырылуда. Университет құрылымына 6 факультет, 26 кафедра және Инновациялық технологиялар колледжі кіреді. Сондай-ақ әскери-есептік мамандықтар бойынша даярлауды жүзеге асыратын әскери кафедра жұмыс істейді.

2025-2026 оқу жылында университеттің білім беру қызметі 123 білім беру бағдарламасы бойынша, оның ішінде бакалавриат – 49, магистратура – 40, докторантура – 18, сондай-ақ 16 әскери-есептік мамандық бойынша жүзеге асырылды. Университет еңбек нарығы мен ғылыми-технологиялық дамудың заманауи талаптарына сәйкес білікті кадрларды даярлауды қамтамасыз ете отырып, елдің жетекші техникалық жоғары оқу орны ретінде өз позициясын нығайтуды жалғастыруда. Университеттің бәсекеге қабілеттілігінің маңызды индикаторларының бірі университеттің білім беру, ғылыми және инновациялық қызметінің сапасын растайтын халықаралық рейтингтік агенттіктердің сыртқы бағасы болып табылады.

2024-2025 оқу жылында білім алушылардың жалпы контингенті 9849 адамды құрады, ал 2025-2026 оқу жылында 9962 адамға дейін өсті. Дайындық деңгейлері бойынша білім алушылар контингенті де оң динамиканы көрсетеді. Бакалавриат бағдарламалары бойынша білім алушылар саны 7714-тен 8531 адамға дейін өсті. Магистранттар контингенті 2024-2025 оқу жылында 513 адамды, 2025-2026 оқу жылында 515 адамды құрады. Докторанттар саны 141 ден 168 адамға дейін өсті.

Дайындық деңгейлері бойынша контингент

Ағымдағы 2025-2026 оқу жылында университеттің ПОҚ саны 750 адамды құрайды, оның ішінде штаттық - 615 оқытушы, бұл ПОҚ жалпы санының 80%-на сәйкес келеді. Университеттің профессорлық-оқытушылық құрамына 30 штаттық ғылым докторы, оның ішінде профессор (ЖАК) ғылыми атағы бар - 34, ғылым кандидаттары 154, оның ішінде доцент (ЖАК) және қауымдастырылған профессор ғылыми атағы бар – 120 адам, 106 PhD докторы, 252 магистр кіреді.

Университет бойынша жалпы дәрежелілік 46,9%-ды құрайды. Университетке қабылдау мемлекеттік білім беру гранттары негізінде және шарттық негізде жүзеге асырылады.

Сапаны ішкі қамтамасыз ету шеңберінде Ұлттық біліктілік шеңберінің дескрипторларына негізделген оқыту нәтижелерін тұжырымдауға ерекше назар аударылды. Дәреже беру академиялық кредиттермен және халықаралық сапа стандарттарына және студенттік орталықтандырылған оқыту қағидаттарына сәйкес келетін мәлімделген нәтижелерге қол жеткізумен шартталған.

Әр түрлі салалардағы бос орындарды талдау негізінде университет түлектерді жұмысқа орналастырудың басым бағыттарын анықтады. Осы бағыттағы жүйелі жұмыс Жұмыспен қамту көрсеткішінің тұрақты өсуіне ықпал етті, ол 2025 жылы 92%-ға жетті («Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы» КеАҚ деректері бойынша).

4.1 Халықаралық ынтымақтастық

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті әлемдік білім беру және ғылыми кеңістікке интеграциялануға ұмтыла отырып, халықаралық ынтымақтастықты белсенді дамытуда.

2025 жылға қолданыстағы халықаралық келісімдер саны-**146**, серіктес елдер саны-**24**.

2025 жылдың сәуір айының басында Ұлыбританияның Қазақстандағы елшілігі бизнес және сауда департаменті делегациясының Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетіне ресми сапары өтті. Делегация құрамында Бэт МакКендрик департаментінің директоры, сауда кеңесшісі Зарина Әбжаппарова және сауда көмекшісі Асылтас Қалтенова болды. Сапардың негізгі мақсаты университет қызметінің негізгі бағыттарымен, жаңартылатын энергия көздері және «жасыл» технологиялар саласындағы ғылыми зерттеулер мен әзірлемелермен, сондай-ақ халықаралық ынтымақтастық пен коммерцияландыру үшін әлеуеті бар іске асырылған жобалармен танысу болды. Сапар аясында Британдық делегация ESG, креатив және инновация орталығына барды, онда қонақтарға тұрақты даму саласындағы негізгі қызмет бағыттары туралы айтылды. Делегация өкілдеріне университеттің ғылым және «жасыл» технология саласындағы негізгі жетістіктері көрсетілді.

2025 жылғы 22 мамырда Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетіне Жасыл климат қорының атқарушы директоры Мафальда Дуарте бастаған халықаралық делегация ресми сапармен келді. Оның құрамына ЕҚДБ, ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігінің, Қарағанды облысы әкімдігінің өкілдері және халықаралық сарапшылар кірді. Сапардың мақсаты-тұрақты даму, Климаттық бастамалар және экологиялық технологияларды енгізу саласындағы ынтымақтастықты талқылау.

Университет экология және жасыл трансформация саласындағы ғылыми-техникалық әлеует мәселелері бойынша диалог алаңы болды. Делегацияға жасыл энергетика, энергия тиімділігі және қалдықтарды басқару саласындағы әзірлемелерді қоса алғанда, ғылыми және инновациялық жобалардың көрмесі ұсынылды.

2025 жылы ҚарТУ делегациясы Беларусь Республикасының өнеркәсіптік секторымен және инновациялық экожүйесімен әріптестік байланысын кеңейту мақсатында Минск қаласына жұмыс сапарымен барды.

Сапар аясында сол елдің жетекші станок жасау кәсіпорындарының бірі – Минск трактор зауытында кездесу өткізілді, оның негізінде карта студенттері жыл сайын өндірістік практикадан және тағылымдамадан өтеді.

Ынтымақтастық туралы халықаралық шарттар мен меморандумдар шеңберінде университет ғылыми және білім беру жобаларына қатысады, академиялық ұтқырлықты іске асырады, сондай-ақ магистранттар мен докторанттардың ғылыми тағылымдамаларын ұйымдастырады. **Германия, Австрия, Польша,**

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Литва, Чехия, Словакия, Малайзия, Қытай, Оңтүстік Корея, Өзбекстан, Қырғызстан, Пәкістан, Украина, Ресей, Беларусь және Түркияның жетекші университеттерімен серіктестік қатынастар орнады.

Халықаралық студенттер және бейімделу. Халықаралық қызметтің басымдықтарының бірі шетелдік білім алушылар санын арттыру болып табылады.

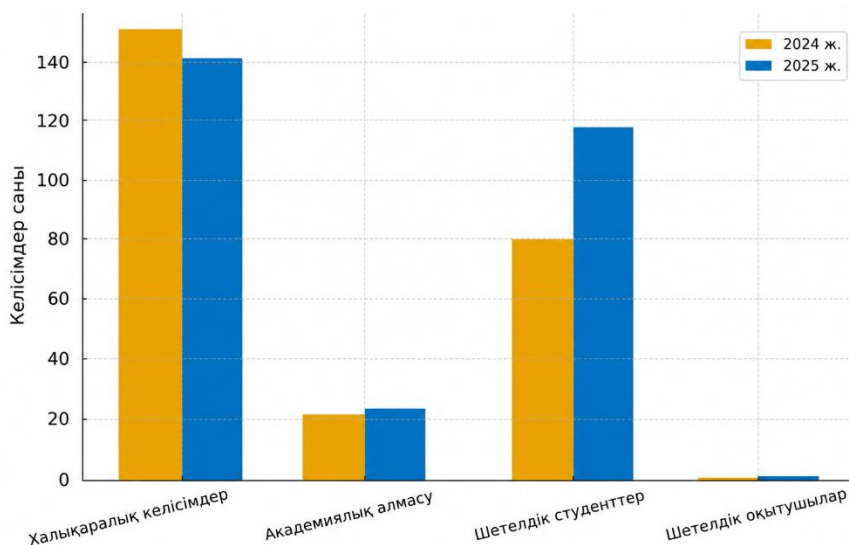
2025 жылы университетте келесі елдерден **118 шетелдік студент** оқыды: Германия, Беларусь, Украина, Ресей, Ауғанстан, Әзірбайжан, Қырғызстан, Өзбекстан, Моңғолия, Қытай.

Студенттердің ең көп саны **Өзбекстан мен Ресейден** келді.

Университетте сөйлеу және әлеуметтік-мәдени құзыреттілікті қалыптастыруға бағытталған оқу және аудиториядан тыс іс-шараларды қамтитын **шетелдік студенттерді бейімдеу жүйесі** жұмыс істейді. Аралас академиялық топтарда оқу шетелдік студенттердің жаңа әлеуметтік-мәдени ортаға сәтті интеграциялануына ықпал етеді.

Ғылыми-зерттеу қызметі Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының басым бағыттары ескеріле отырып жүзеге асырылады. Халықаралық әріптестік ғылыми зерттеулердің сапасын арттыруға және білім беру процесіне орнықты даму қағидаттарын енгізуге ықпал етеді.

Абылқас Сағынов атындағы ҚарТУ халықаралық ынтымақтастық динамикасы

техникалық университетінің «Кеніштік аэрология және еңбекті қорғау» кафедрасының оқытушылары болды

Болашақ бағдарламасының «500 ғалымы» стипендиялық бағдарламасы аясында Қазақстан Республикасының Берлиндегі Елшілігіне Германияға ғылыми тағылымдамаға келген 27 жас қазақстандық ғалымдар тобымен кездесу өтті. Кездесудің тақырыбы «Жасыл технологиялар және тұрақты даму» болды. Топ құрамында Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды

4.2 «Жасыл» және тұрақты ғылыми жобаларды іске асыру

Ә. Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде тұрақты даму саясатын іске асыру және «жасыл ғылым» қағидаттарын ілгерілету шеңберінде 2025 жылы экологиялық қауіпсіздікті арттыруға, ресурс үнемдеуге, «жасыл» технологияларды, энергия тиімді шешімдерді дамытуға және өнеркәсіп пен инфрақұрылымды орнықты жаңғыртуға бағытталған бірқатар ғылыми-зерттеу жобаларын іске асыру жалғастырылды.

Сапалы білім беру және цифрлық трансформация бағытында Д.Д. Жантасованың жетекшілігімен «Білім берудің цифрлық трансформациясы жағдайында техникалық бейіндегі мамандарды ғылыми-кәсіби тілдік даярлауды интенсификациялау» жобасы іске асырылуда (2023-2025 жж.).

Арзан және таза энергия бағытында Р.Р. Бузяковтың жетекшілігімен «Тұрмыстық және өнеркәсіптік жылытуға арналған энергия тиімді бу электровакуумды жылытқыш әзірлеу» (2025-2027 жж.) жобасы іске асырылуда. Жоба энергияны үнемдейтін жылу құрылғысының конструкциясын жетілдіруге бағытталған.

«Индустрияландыру, инновациялар және инфрақұрылым» бағыты шеңберінде мынадай жобалар іске асырылуда:

А.А. Ганюковтың жетекшілігімен-коммуналдық желілерді жөндеу кезінде қолдану үшін жылжымалы жол өтпесінің конструкциясы мен есебін әзірлеу;

А.С. Қадыровтың жетекшілігімен – ультрадыбыстық және лазерлік сәулеленуді пайдалана отырып, көлік техникасының пайдаланылған газдарын

тазартуға арналған құрылғылар мен материалдардың конструкциясы, жұмыс режимдерін есептеу әдістемесін әзірлеу.

Экологиялық бағдарланған зерттеулер мен «жасыл технологиялар» шеңберінде келесі жобалар іске асырылуда:

Халикова Э.Р. – геомеханикалық процестердің тұрақтылығын басқара отырып, тау-кен қазбаларын қолдау технологияларын зерттеу;

Мусин А.А. – жоғары тектоникалық белсенділік жағдайында пайдалы қазбалар кен орындарын игерудің ресурс үнемдейтін технологияларын әзірлеу;

Аринова С.К. – экологиялық жүктемені азайтуға және өнеркәсіптік қалдықтарды қайта пайдалануға бағытталған болат балқыту өндірісінің техногендік қалдықтарынан футеровка алу технологиясын әзірлеу;

Тұрақты қалалар мен елді мекендер бағытында инфрақұрылым қауіпсіздігін арттыруға, техногендік және табиғи тәуекелдерді мониторингілеуге, сондай-ақ тау-кен өндіру қызметінің қоршаған ортаға әсерін азайтуға бағытталған «Ұшқышсыз ұшу аппараттарын және Жерді қашықтықтан зондтауды қолдана отырып, аса маңызды гидротехникалық объектілер мониторингінің әдістемелік тәсілдерін әзірлеу» жобасы іске асырылуда.

Осылайша, 2025 жылы іске асырылып жатқан жобалар экологиялық қауіпсіздікті, «жасыл» технологияларды, энергия тиімділігін, білім беруді цифрландыруды, ресурс үнемдеуді, тұрақты инфрақұрылымды дамытуды және әлеуметтік тұрақтылықты қоса алғанда, орнықты дамудың негізгі аспектілерін қамтиды, бұл университеттің ғылыми әлеуетін және оның орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесін жиынтықта күшейтеді.

Есепті кезеңде А. Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің ғалымдары тұрақты даму қағидаттары мен "жасыл ғылым"тұжырымдамасына сәйкес келетін экологиялық бағдарланған және ресурс үнемдейтін жобаларды іске асыру шеңберінде ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызметтің (ҒҒТҚН) нәтижелерін алды:

Такибаева А.Т. – «Микротолқынды әдіспен қайың қабығынан бетулин алу технологиясы»;

Мехтиев А. Д. – «Рекуперациясы бар когерациялық үлгідегі микро жылу электр станциясы»;

Балабаев О. Т. – «Көлік техникасы қозғалтқыштарының цилиндрлер блогындағы гильзаларға арналған орынды өндеуге арналған мобильді станок»;

Кудрявцев С.С. – «Химиялық қауіпті объектілердегі төтенше жағдайлардан қоршаған орта үшін қауіпті бағалау әдістемесі»;

Тимохина Т.В. – «Жасанды интеллект алгоритмдерін пайдалана отырып, ЖОО-лардағы инклюзивті білім берудің бейімделген цифрлық ресурстары»;

Халикова Э.Р. – «Дайындық қазбасының геологиялық бұзылуын кесіп өту кезінде тау жыныстарының әлсіреген аймағын нығайту жөніндегі технологиялық схема»;

Сарсембеков Б.К. – «Көлік техникасының іштен жану қозғалтқыштарының пайдаланылған газдарын тазарту тәсілі»;

Имашев А.Ж. – «Тау-кен қазбаларының жобалық параметрлерін сақтауды қамтамасыз ететін бұрғылау-жару жұмыстарын жүргізу технологиясы»;

Хуанган Н. – «Жер асты тау-кен жұмыстарының жер үсті әлеуметтік объектілеріне әсерін бағалау әдістемесі»;

Шорманбаева Д.Ғ. – «Қазақстандық қоғамның әлеуметтік-мәдени трансформациясы жағдайында студент жастар арасындағы этносаралық қақтығыстардың алдын алуды институционалдық реттеу»;

Пак Ю.Н. – «Отын энергетикасында радиоактивті элементтері бар көмірді пайдаланудың қоршаған ортаның радиоэкологиялық жағдайына әсерін бағалау»;

Мехтиев А. Д. – «Климаттық бақылау жүйесі бар төмен қысымды энергия үнемдейтін бу электр жылытқышын әзірлеу технологиясы»;

Таханов Д. К – «Негізгі жыныстардың жылжуын болжау әдісі және жұмсақ кен кен орындарын қайта өңдеудің жетілдірілген схемасы».

Алынған нәтижелер университетте тұрақты даму, «жасыл» технологиялар, цифрландыру, энергия тиімділігі және экологиялық қауіпсіздік саласындағы ғылыми зерттеулердің белсенді дамуын растайды.

4.3 Бастамаларды қолдау

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ тұрақты дамудың стратегиялық бағыттарын іске асыру шеңберінде Инновациялық экожүйені дамытуға, жастар кәсіпкерлігін қолдауға, ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыруға және тәжірибеге бағдарланған білім беру ортасын қалыптастыруға ерекше назар аударылады. Университет заманауи технологиялық шешімдерді енгізу, кәсіпкерлік белсенділік деңгейін арттыру және тұрақты стартап-мәдениетті қалыптастыру үшін жағдай жасай отырып, студенттердің, түлектер мен қызметкерлердің инновациялық жобалары мен кәсіпкерлік бастамаларын дамытуға белсенді жәрдемдеседі.

2025 жылы университетте «Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ» КеАҚ гранттық қаржыландыру конкурсы шеңберінде стартап-жобаларды қолдау бағдарламаларын іске асыру жалғасты. Бағдарламаның негізгі мақсаты технологиялық кәсіпкерлікті дамыту, білім алушылар мен жас мамандардың инновациялық белсенділігін ынталандыру, сондай-ақ цифрландырудың, автоматтандырудың, экологияның, білім берудің және қызмет көрсету саласының өзекті міндеттерін шешуге бағытталған жобаларды қолдау болып табылады.

Университеттің стартап-экожүйесі еңбек нарығы мен білім экономикасының заманауи талаптарын ескере отырып қалыптастырылады. Университетте өз жобаларын іске қосу және дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасалады, консультациялық және ұйымдастырушылық қолдау көрсетіледі, бизнес-қоғамдастықпен, индустриялық әріптестермен, акселераторлармен

және даму институттарымен өзара іс-қимыл қамтамасыз етіледі. Жасанды интеллект, цифрландыру және тұрақты даму технологияларын енгізуге бағытталған жобаларға ерекше мән беріледі.

2025-2026 жылдары гранттық қаржыландыру конкурсының бірінші ағымы аясында университет студенттері мен жас кәсіпкерлерінің инновациялық стартап-жобалары қолдау тапты.

Перспективалы жобалардың бірі жасанды интеллект технологияларын пайдалана отырып, кәсіптік бағдарлауға бағытталған «GEON» стартапы («Академия 360» ЖК, жетекшісі – М.Ғ. Қожанов) болды. Есепті кезеңде жоба QazInnovation гранттық қаржыландыруға өтінім дайындауды жүзеге асырды.

«Print Box» жобасы («IT Vend» ЖК, жетекшісі – Ж.М. Орынбеков) университеттің оқу ғимараттарында орналасқан вендингтік аппараттар желісі арқылы құжаттарды онлайн-басып шығару қызметтерін ұсынады. Қазіргі уақытта жоба QazInnovation гранттық қаржыландыруға өтінім дайындауда.

«Agro Sky» жобасы («Agrosky» ЖК, жетекшісі – М.А. Мұхаметов) дрондар мен жасанды интеллектті пайдалана отырып, ауыл шаруашылығы алқаптарын зерттеуге бағытталған. 2025 жылы жоба GCIP 2025 халықаралық акселерациялық бағдарламасынан өтті.

«STU STORE» жобасы («STU STORE» ЖК, жетекшісі – М.М. Мұсаев) университеттің брендтелген өнімін құруға және корпоративтік мәдениетті дамытуға бағытталған.

«STU Futsal» жобасы («STU Futsal» ЖК, жетекшісі – Е.А. Окасов) ҚарТУ спорттық кешенінің базасында шағын футбол бойынша кәсіби жаттығулар ұсынады. Жоба қосымша білім беру бағдарламалары шеңберінде іске асырылуда.

«Smart Stick» жобасы («Smartstick» ЖК, жетекшісі – Н.С. Жансағым) өткізу және қауіпсіздік жүйелері үшін RFID/NFC-жапсырмалар жасауға бағытталған.

«Nomad Smart» жобасы («Nomad Smart» ЖК, жетекшісі – Б.М. Қанағат) бизнес-процестерді автоматтандыру үшін зияткерлік чат-боттарды әзірлеуге бағытталған. Есепті кезеңде команда Terricon Valley акселерациялық бағдарламасынан өтті.

«Сәулет және дизайн» Баспа студиясы» жобасы («ДХОМАНЕ» ЖК, жетекшісі – И.А. Дхомане) университет студенттері мен оқытушыларына кең форматты баспа қызметтерін ұсынады.

Гранттық қаржыландыру конкурсының бірінші ағынының стартап-жобаларын іске асыру қорытындысы бойынша дара кәсіпкерлер тапқан қаражаттың жиынтық көлемі 2025 жылы 10 304 894,77 теңгені және 2026 жылғы қаңтар–наурызда 4 956 101,36 теңгені құрады. Алынған нәтижелер іске асырылып жатқан жобаларға сұранысты, қалыптасқан кәсіпкерлік экожүйенің тұрақтылығын және жастар бастамаларын коммерцияландырудың жоғары әлеуетін растайды.

Университетте стартап-қозғалысты дамыту тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге, оның ішінде сапалы білім беруді қамтамасыз ету,

инновацияларды қолдау, орнықты инфрақұрылымды дамыту, процестерді цифрландыру және жастардың жұмыспен қамтылу деңгейін арттыру бөлігінде оң әсер етеді. Стартап-жобалар білім алушылардың практикалық құзыреттіліктерін дамытуға, кәсіпкерлік ойлауды қалыптастыруға, түлектердің бәсекеге қабілеттілік деңгейін арттыруға және университеттің бизнеспен және индустриялық әріптестермен өзара іс-қимылын нығайтуға ықпал етеді.

Университет инновациялық ортаны дамыту, акселерация және гранттық қолдау бағдарламаларын кеңейту, жастардың ғылыми-техникалық шығармашылығын ынталандыру, сондай-ақ технологиялық кәсіпкерлікті тұрақты дамыту және инновациялық идеяларды коммерцияландыру үшін жағдай жасау жөніндегі жұмысты жалғастырады.

4.4 Ғылым, өндіріс және білім беруді біріктіру

Университет оқыту мен ғылымды дамыту мәселелері бойынша өндіріспен және өңірлік қоғамдастықпен белсенді байланыста.

Қазіргі уақытта корпоративтік университеттің құрамына Қазақстанның 87 жүйе құраушы өнеркәсіптік кәсіпорындары мен ғылыми орталықтары, оның ішінде қала құраушы компаниялар кіреді.

2025 жылы Қарағанды облысы әкімдігінің қолдауымен Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің базасында **QarTech** өңірлік инновациялық-индустриялық хабы құрылды.

Хаб ғылым, білім және өнеркәсіп интеграциясының платформасы болып табылады және өңір кәсіпорындарының қолданбалы міндеттерін шешуге, инженерлік және ғылыми құзыреттерді дамытуға, сондай-ақ ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыруға бағытталған.

QarTech қызметі төрт басым ғылыми-өнеркәсіптік кластерді дамытуға бағытталған: тау-кен өнеркәсібі және металлургия, көмір химиясы және жаңа материалдар, 4.0 индустрия және автоматтандыру, экология және қалдықтарды басқару.

2025-2027 жылдарға арналған қаржыландырудың жалпы жоспарлы көлемі 1 миллиард теңгені құрайды және инфрақұрылымды дамытуға және хаб бағдарламаларын іске асыруға бағытталған.

2025 жылы хаб қызметінің инновациялық ортаны қалыптастыруға және ғылым, білім және өнеркәсіптің өзара іс-қимылының экожүйесін іске қосуға бағытталған **бірінші кезеңі** іске асырылды.

2026 жылы QarTech бағдарламаларды масштабтауға және қолданбалы ғылыми әзірлемелердің өңірлік тізілімін қалыптастыруды, қолданбалы жобаларды қолдаудың өңірлік гранттық бағдарламасын іске қосуды, Қарағанды облысының инновациялық әлеуетінің форситін өткізуді, сондай-ақ сұраныстарды шоғырландыру және жариялау үшін ҒЗТКЖ тапсырыс берушілерінің витринасын құруды қоса алғанда, қолданбалы әзірлемелермен және өнеркәсіп сұрауларымен жүйелі жұмыс құралдарын дамытуға бағытталған аймақ кәсіпорындары дамудың **екінші кезеңіне** көшеді.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Бұл ғалымдар, инженерлер мен студенттерді тарта отырып, өңір кәсіпорындарының нақты өндірістік және технологиялық міндеттерін шешуге мүмкіндік береді.

Жалпы, QarTech-ті дамыту өңірде кадрлар даярлауды, қолданбалы ғылымды дамытуды және Қарағанды облысының өнеркәсібін технологиялық жаңартуды қамтамасыз ететін орнықты инновациялық-индустриялық экожүйені қалыптастырудың ұзақ мерзімді құралы ретінде қарастырылады.

Қорытында

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ 2024 жылы Тұрақты даму саласындағы 2024-2029 жылдарға арналған бірқатар нысаналы индикаторларды орындауды көздейтін даму бағдарламасын бекітті. Университеттің ТДО аясындағы қызметі туралы жұртшылықты хабардар ету үшін сайтта үш тілде «[Тұрақты даму орталығы](#) -» қосынды беті құрылды.

Университет мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тетігін, орнықты даму және тәуекелдерді басқару қағидаттарын іске асыруды бекітті және өңір мен елдің стратегиялық басымдықтарымен байланыстар көзделген. Бұл SDG-ді ілгерілетуге және ESG бастамаларын іс жүзінде жүзеге асыруға берік алаң береді.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ нақты бастамаларды іске қосты, болашақта оларды КРІ жүйесі және ашық есептілік арқылы масштабтау талап етіледі.

2025 жылы ТДО іске асыру бойынша практикалық қайтарым бағыттар бойынша өзгереді. Негізгі бизнес-процестерді цифрландырудағы, академиялық ұтқырлықтағы және инновациялық зертханалар құрудағы жетістіктер даму бағдарламасында және университет есептерінде бекітілген. Сонымен қатар, ғылыми-инновациялық және экологиялық жобалар саласындағы жұмысты күшейту қажет.

Осылайша, 2025 жылы «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ тұрақты даму бағытында маңызды институционалдық қадамдар жасады: даму бағдарламасы әзірленді, орнықты даму саясатын ресімдеді, цифрландыру, ЖИ, инклюзивті білім беруді қолдау және университеттің экологиялық тұрақтылығын қолдау жөніндегі жобалар іске асырылды.

Бұл жетістіктер тұрақты және жауапты тәжірибедегі ресми бастамалардың өтпелі кезеңі болып табылады. Келесі, аса маңызды кезең – нормативтік-ұйымдастырушылық шешімдерден жүйелі, өлшенетін практикаға көшу: күш-жігерді өңір үшін тұрақты әлеуметтік-экономикалық әсерлерге және қабылданатын халықаралық жетістіктерге айналдыру үшін құрылымдық бөлімшелердің КРІ, қызмет түрлері бойынша жыл сайынғы ашық есептілікті, материалдылықты және нәтижелерді сыртқы верификациялауды енгізу.

Think Green: Please consider the environment before printing this report